

KHN POSITION PAPER: DEELECONOMIE

Deeleconomie: wat is er aan de hand?

De deeleconomie is enorm in opkomst. Online platforms zoals Airbnb, ShareDnD en Thuisafgehaald maken het voor particulieren mogelijk hun diensten en producten aan te bieden. Met succes, want een groeiende groep consumenten maakt hier gebruik van. Deze initiatieven zorgen voor een verschuiving in de economie: de consument is ook producent geworden.

Veel van deze initiatieven zijn begonnen als sociale projecten in de buurt. Iemand die graag kookt en zijn maaltijden aan de burens aanbiedt of mensen die tijdens de vakantie hun woning willen ruilen met iemand in het buitenland. Inmiddels zijn deze projecten verworden tot commerciële activiteiten. Online platforms maken een fors deel uit van de economie, hebben een duidelijk winst oogmerk en concurreren met de reguliere ondernemers in de gastvrijheidseconomie.

Airbnb, het grootste online platform voor particuliere verhuur van woningen, heeft in Amsterdam meer dan 10 procent marktaandeel ten opzichte van echte hotels; 7,3 procent in Den Haag en 6,5 procent in Rotterdam.¹ Amsterdam kent maar liefst 32.000 Airbnb-accommodaties waar in het totaal 1,7 miljoen overnachtingen werden geboekt. Airbnb groeit inmiddels ook buiten de Randstad; o.a. in regio's als Den Bosch, Maastricht en Nijmegen. Airbnb was medio 2017 maar liefst 31 miljard dollar waard en trok 1 miljard aan nieuw kapitaal aan om verdere expansie mogelijk te maken.²

Onze zorgen

KHN is geen tegenstander van nieuwe aanbieders en bemiddelaars in gastvrijheid. Sterker nog: concurrentie houdt ons scherp!

Wij vinden het echter geen goede zaak dat particuliere aanbieders zich in de afgelopen jaren grootschalig en bedrijfsmatig hebben kunnen ontwikkelen, zonder dat zij gehouden worden aan de wet- en regelgeving die geldt voor reguliere ondernemers in de gastvrijheidseconomie. Denk aan regels voor (brand)veiligheid, leefomgeving en consumentenbescherming. Dit leidt tot maatschappelijke overlast en brengt grote veiligheid- en gezondheidsrisico's met zich mee.

Het ontbreken van een goed systeem om particuliere aanbieders te controleren, verstoort bovendien het eerlijke speelveld voor horecaondernemers die zich wél aan de regels houden. Tienduizenden horecaondernemers werken dagelijks hard om het de gasten naar de zin te maken. Hierbij voldoen zij aan de gestelde eisen op het gebied van veiligheid, gezondheid en sociale vaardigheden. Dit moet natuurlijk ook verwacht worden van particuliere aanbieders in de deeleconomie. Alleen dan houden we Nederland aantrekkelijk als toeristische bestemming en blijven steden en dorpen leefbaar.

Probleem is dat er geen landelijke registratieplicht voor particuliere aanbieders bestaat. Ook vindt er geen verplichte uitwisseling van gegevens plaats tussen de bemiddelende platforms met de toezichthouders over de via de platforms bemiddelde activiteiten. Hierdoor wordt bestaande regelgeving niet gecontroleerd, worden illegale activiteiten (zoals ongewenste verhuringen) niet gezien en verschuldigde belastingen niet geïnd. Door het ontbreken van een landelijke registratieplicht komt bovendien een verschuiving van de problematiek op gang van gemeente naar gemeente en van platform naar platform.

¹ http://www.colliers.com/nl-nl/netherlands/insights/research/airbnb_nederland_2017

² <https://www.volkskrant.nl/economie/airbnb-maakt-voor-het-eerst-winst-en-leent-1-miljard-voor-verdere-uitbreiding~a4472910/>

De negatieve gevolgen rondom particuliere verhuur van woningen werden het eerst zichtbaar in Amsterdam. Daarom heeft Amsterdam als eerste lokaal beleid voor dit thema ontwikkeld. Desondanks zijn er volgens onderzoek eind 2017 duizenden illegale hotels in onze hoofdstad gevestigd via online platforms als Airbnb.³ Deze particuliere aanbieders dragen dus geen belasting af, nemen geen volwaardige brandveiligheidsmaatregelen en onttrekken bovendien onrechtmatig huurwoningen uit de woningmarkt.

Ook in andere gemeenten is inmiddels duidelijk dat regulering nodig is om de deeleconomie in goede banen te leiden. Zo worden er in Amstelveen, Utrecht en Rotterdam maatregelen genomen als het gaat om het particulier aanbieden van overnachtingen. Daarnaast bespreekt de regering op verzoek van de Tweede Kamer met de VNG welk instrumentarium noodzakelijk is voor de deeleconomie. De uitkomst hiervan wordt in het eerste kwartaal van 2018 verwacht.

Wat moet er volgens KHN gebeuren?

Om de deeleconomie in goede banen te leiden pleit Koninklijke Horeca Nederland (KHN) voor een landelijk kader met een duidelijk pakket aan maatregelen. Hiermee worden ongewenste effecten voorkomen en ontstaat er een eerlijke speelveld. Door een landelijk kader weten alle aanbieders, gasten en toezichthouders welke rechten en plichten voor hen gelden. Er vindt dan ook geen verschuiving meer plaats van het probleem van gemeente naar gemeente en van platform naar platform. De volgende maatregelen zijn volgens Koninklijke Horeca Nederland noodzakelijk:

1. Voer een landelijke registratieplicht in voor particuliere aanbieders van producten en diensten in de gastvrijheidseconomie. Op deze manier is het voor toezichthouders duidelijk welke particuliere aanbieders er zijn en welke activiteiten door hen worden ontplooid.
2. Geef toezichthouders (zoals de NWWA, brandweer en belastingdienst) toegang tot deze gegevens om te controleren of particuliere aanbieders zich aan de regels houden.
3. Verplicht online platforms (zoals Airbnb en ShareDnD) NAW-gegevens van particuliere aanbieders met toezichthouders te delen. Hierdoor worden illegale activiteiten opgespoord. Bovendien moeten platforms verplicht worden om alleen aanbieders te faciliteren die zich geregistreerd hebben bij de overheid en dus onder toezicht vallen.
4. Stel dezelfde eisen aan particuliere aanbieders als aan reguliere ondernemingen, zoals de transparante afdracht van (toeristen)belasting, het bijhouden van een nachtregister en het voldoen aan de regelgeving omtrent veiligheid, gezondheid, legionella en consumentenbescherming. Zorg dat deze eisen bij particuliere aanbieders worden gecontroleerd en gehandhaafd.
5. Stel duidelijke grenzen aan het aantal gasten en het aantal dagen dat een faciliteit mag worden gebruikt voor particulier aanbod. Het aantal dagen voor de particuliere vakantieverblijf van een woning mag maximaal 30 zijn. Want: een woonhuis is immers geen hotel en een privékeuken is geen restaurant.

³ <https://www.trouw.nl/home/duizenden-huizen-in-amsterdam-zijn-blijvend-bezet-door-toeristen~aaadec19/>